

Valga Linnavalitsus
Puiestee 8
68203 Valga

Meie 4.06.2007 nr.5-04/268

Soovitus

Konkurentsiametile esitati 10.04.2007 järelpärimine seoses Valga linnas valitseva ebaterve konkurentsiga toitlustamisturul. Pöördumises väidetakse, et Valga Linnavalitsus on konkursi korras valinud lasteaedade ja koolide toitlustusteenuse osutajad, kellega on sõlmitud lepingud soodustingimustel, et lapsed saaksid võimalikult odavalt süüa. Pöördumises väidetakse, et pole mõistetav Valga Linnavalitsuse poolt antud võimalus lubada samades ruumides osutada samade töolistega ja samadel seadmetel toitlustamisteenust ka väljapoole kooli ja lasteaedu. Nimelt pakutakse koolide ja lasteaedade sööklatest nn cateringiteenust firmadele kui ka eraisikutele. Kui samas ettevõtja, kes peab maksma renti, kommunaalteenuseid, investeerima seadmetesse jne, ei suuda antud tingimustes olla hindade poolest konkurentsivõimeline toitlustamisteenuse turul Valga linnas.

Valga Linnavalitsuse 24.04.2007.a vastusest Konkurentsiameti teabenõudele ebaterve olukorra kohta toitlustamisturul Valga linnas, selgus et Valga Linnavalitsus on korraldanud riigihanked Valga Põhikooli ja Valga lasteaedade toitlustamiseks ning avaliku konkursi Valga Gümnaasiumi ja Valga Vene Gümnaasiumi toitlustamiseks.

Konkurentsiamet vaatas läbi Valga Linnavalitsuse poolt edastatud lepingud, mis on sõlmitud ettevõtjatega, kes osutavad toitlustamisteenust koolides ja lasteaedades. Lepingute läbivaatamisel leiti vastuolulisust ja ebaselgust järgmistes punktides:

- Nii Valga Gümnaasiumi üürilepingu kui ka Valga Vene Gümnaasiumi rendilepingu puhul ei võetud ei üüri ega renti lepingu kehtivuse ajal. Lepingutes on kirjas, et üüritud või renditud vara võib kasutada ainult koolide toitlustamiseks ning hilisemas punktis on välja toodud asjaolud, millal siiski võib osutada toitlustusteenust väljapoole. Siinkohal jääb ebaselgeks, millisel juhul osutatakse toitlustamisteenust koolile ja millisel juhul väljapoole.
- Valga Põhikooli ja Valga Lasteaedade toitlustamiseks sõlmitud hankelepingute puhul ei käsitleta üüri ega rendi tasumist. Hankelepingute järgi toimub kommunaalteenuste eest tasumine vastavalt näitudele, aga jääb ebaselgeks, millisel juhul osutatakse toitlustamisteenust koolile, lasteaedale ja millisel juhul väljapoole.

Eelpool toodud asjaoludest lähtuvalt tuleks jälgida, et koolide ja lasteaedade toitlustamisteenuste osutamise kokkulepete sõlmimisel ei oleks lepingud konkurentsi piirava iseloomuga kolmandatele isikutele. Asjaomasel turul tegutsevaid toitlustamisteenuseid pakkuvaid ettevõtjaid ei tohiks seada halvemasse olukorda võrreldes nende ettevõtjatega, kellel on võimalus osutada koolide ja lasteaedade ruumides toitlustamisteenust väljapoole. Kommunaalteenuste ja rendi tasude maksustamise korra osas tuleks täpsemalt määratleda erinevused, millisel juhul osutatakse toitlustamisteenuseid koolile, lasteaiale ja millisel juhul väljapoole. Ettevõtjad, kes tegutsevad toitlustamisteenuse turul makstes renti, tasudes kommunaalteenuseid, soetades tehnikat, ei suuda püsida konkurentsisis nende ettevõtjatega, kes ei pea tasuma eraldi ruumide rentimise, üürimise ega inventari soetamise eest, kui pakuvad toitlustamisteenust samal kaubaturul. Sellises olukorras võivad koolide ja lasteaedade toitlustajad saada toitlustamisteenuse osutamise turul konkurentsieelise.

KonkS § 61 kohaselt võib Konkurentsiameti peadirektor või tema asetäitja anda riigiasutusele ja kohaliku omavalitsuse üksusele, füüsilisele ja juriidilisele isikule soovitusi konkurentsiolekorra parandamiseks.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § -st 61,

soovitan:

Valga Linnavalitsusel jälgida, et konkursside läbiviimisel ja kokkulepete sõlmimisel oleks tagatud toitlustamisteenust pakkuvate ettevõtjate vahel aus ja läbipaistev konkurents nii, et toitlustamisteenuseid pakuvad ettevõtjad ei satuks halvemasse olukorda võrreldes nende ettevõtjatega, kes toitlustavad koolides ja lasteaedades ning kellel on seejuures võimalus osutada toitlustamisteenust väljapoole koole ja lasteaedu.

Lugupidamisega

Aini Proos
Peadirektori asetäitja

Eneli Org
eneli.org@konkurentsiamet.ee
6803977